

AF-113

April-2025

M.A., Sem.-IV

511-EB : Psychology
(Psychotherapeutics)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આપો : 14
 - (i) યોગ્ય કેસ સ્ટડીનો ઉપયોગ કરીને વ્યક્તિગત ઉપચાર અને જૂથ ઉપચાર વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
અથવા
 - (ii) કોઈઈડિયન મનોવિશ્લેષણના મૂળભૂત સિદ્ધાંતો પર વિસ્તૃત ચર્ચા કરો અને પ્રતિકાર અને મુક્ત સંગઠનના ખ્યાલો સમજાવો.
2. નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આપો : 14
 - (i) કેસની વિભાવનાનો ખ્યાલ સમજાવો. વિભાવનાના અભિગમો દ્વારા તમે શું સમજો છો ? સમજાવો.
અથવા
 - (ii) ઉપચારાત્મક જોડાણમાં અસીલ અને ચિકિત્સકની ભૂમિકા પર ટૂંકી નોંધ લખો.
3. નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આપો : 14
 - (i) અસીલમાં થતા ફેરફારનું મૂલ્યાંકન ચિકિત્સક કેવી રીતે કરી શકે છે, તે ઉદાહરણો સાથે સમજાવો.
અથવા
 - (ii) મનોચિકિત્સા સમાપ્તિ વ્યૂહરચનાનો ઉદાહરણની મદદથી તર્ક દર્શાવો.
4. નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આપો : 14
 - (i) કેસ સ્ટડીની મદદથી આલ્બર્ટ એલિસ દ્વારા રેશનલ ઈમોટિવ બિહેવિયર થેરાપી (REBT) પર ટૂંકી નોંધ લખો.
અથવા
 - (ii) એરોન બેક દ્વારા આપેલ જ્ઞાનાત્મક ઉપચારની કોઈપણ 2 મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.
5. નીચેનામાંથી કોઈપણ સાતના જવાબ આપો : 14
 - (i) મનોચિકિત્સા લેતો અસીલ મદદ માંગે છે કારણ કે તેઓ
 - (a) વ્યથિત છે
 - (b) હતાશ થઈ ગયા છે
 - (c) પોતાનાથી અથવા પોતાના જીવનથી અસંતુષ્ટ છે.
 - (d) ઉપરોક્ત બધા

- (ii) નીચેનામાંથી કયું મનોચિકિત્સકનું લક્ષણ છે ?
- (a) સહાનુભૂતિ (b) હૂંફ
(c) બિન-ન્યાયાધીશ (d) ઉપરોક્ત બધા
- (iii) સિગ્મંડ ફ્રોઇડ તેમના શરૂઆતના ચિકિત્સક કાર્યમાં _____ થી પ્રભાવિત હતા.
- (a) જુન-માર્ટિન ચાર્કોટ (b) કાર્લ હ્યુંગ
(c) એરિક ફ્રોમ (d) કેરન હોર્ની
- (iv) કેસની વિભાવનાનો કાર્યાત્મક હેતુ ઉપચારાત્મક સંસાધનોના અસરકારક અને કાર્યક્ષમ ઉપયોગને પ્રોત્સાહન આપવાનો છે. (સાયું/ખોટું)
- (v) અસીલના સ્વ સંદર્ભતંત્રનો અર્થ અનુભવને સમજવા, ગોઠવવા અને પ્રતિભાવ આપવા માટે જ્ઞાનાત્મક નમૂનાઓ છે. (સાયું/ખોટું)
- (vi) નીચેનામાંથી કયું અસીલ સાથે સારા કાર્યકારી સંબંધનું સૂચક છે ?
- (a) સંપર્ક કરવાની ઈચ્છા (b) માહિતીનો સંચાર થાય છે
(c) સકારાત્મક અસર વ્યક્ત થાય છે (d) ઉપરોક્ત બધા
- (vii) અસીલમાં પરિવર્તનનો એક સિદ્ધાંત શું છે ?
- (a) અસીલ પરિવર્તનનો કારક છે.
(b) અસીલ પરિવર્તનની ગતિ નક્કી કરતો નથી.
(c) પરિવર્તનમાં કોઈ ભાવનાત્મક જોખમ સામેલ નથી.
(d) ફેરફાર થવા માટે કોઈ કાર્યવાહીની જરૂર નથી.
- (viii) મનોચિકિત્સામાં નીચેનામાંથી કયો સમાપ્તિનો પ્રકાર છે ?
- (a) પરોક્ષ સમાપ્તિ (b) અકાળ સમાપ્તિ
(c) અનિશ્ચિત સમાપ્તિ (d) બિનવ્યાવસાયિક સમાપ્તિ
- (ix) નૈતિક રીતે, જ્યારે સ્પષ્ટ થાય કે અસીલને હવે સેવાની જરૂર નથી, સેવાથી તેને ફાયદો થવાની શક્યતા નથી, કે નુકસાન થવાની શક્યતા છે, ત્યારે ઉપચાર બંધ થવાની અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે. (સાયું/ખોટું)
- (x) વર્તણૂક ઉપચારમાં ટોકન અર્થતંત્ર શું છે ?
- (xi) _____ એ _____ વર્ષમાં અસીલ કેન્દ્રિત ઉપચાર રજૂ કર્યો.
- (xii) અસીલ કેન્દ્રિત ઉપચારની મુખ્ય લાક્ષણિકતા શું છે ?
- (a) પ્રામાણિકતા (b) બિનશરતી હકારાત્મક આદર
(c) સહાનુભૂતિ (d) ઉપરોક્ત બધા

Seat No. : _____

AF-113

April-2025

M.A., Sem.-IV

511-EB : Psychology (Psychotherapeutics)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Answer any **one** of the following : 14
(i) Differentiate between individual therapy and group therapy by using appropriate case studies.
OR
(ii) Elaborate on the basic principles of Freudian psychoanalysis in detail and explain the concepts of resistance and free association.
2. Answer any **one** of the following : 14
(i) Explain the concept of case conceptualization. What do you understand by conceptual approaches ? Explain.
OR
(ii) Write a short note on the role of a client and a therapist in the therapeutic alliance.
3. Answer any **one** of the following : 14
(i) How can the therapist evaluate change in the patient ? Explain with examples.
OR
(ii) Demonstrate a rationale for a termination strategy of psychotherapy with the help of an example.
4. Answer any **one** of the following : 14
(i) Write a short note on Rational Emotive Behaviour Therapy by Albert Ellis with the help of a case study.
OR
(ii) Explain any 2 key features of the Cognitive Therapy by Aaron Beck.
5. Answer any **seven** of the following : 14
(i) A psychotherapy client seeks help because they are
(a) Distressed
(b) Demoralized
(c) Dissatisfied with themselves or their lives
(d) All of the above

- (ii) Which of the following is a characteristic of a psychotherapist ?
- (a) Empathy (b) Warmth
(c) Non-judgemental (d) All of the above
- (iii) Sigmund Freud was influenced by _____ in his early clinical work.
- (a) Jean-Martin Charcot (b) Carl Jung
(c) Erich Fromm (d) Karen Horney
- (iv) The functional purpose of a case conceptualization is to promote effective and efficient use of therapeutic resources. (True/False)
- (v) A patient's schema means cognitive templates for perceiving, organizing and responding to experience. (True/False)
- (vi) Which of the following is an indication of a good working relationship with the client ?
- (a) Desire to have contact (b) Information is shared
(c) Positive effect is expressed (d) All of the above
- (vii) One principle of change in the patient is
- (a) The patient is the agent of change.
(b) The patient does not determine the pace of change.
(c) Change involves no emotional risk.
(d) No action is required for change to occur.
- (viii) Which of the following is a type of termination in psychotherapy ?
- (a) Indirect termination (b) Premature termination
(c) Inflexible termination (d) Unprofessional termination
- (ix) Ethically, termination of therapy is expected when it becomes reasonably clear that the client no longer needs the service, not likely to benefit or is harmed by the service. (True/False)
- (x) What is token economy in behaviour therapy ?
- (xi) _____ introduced the client centered therapy in the year _____.
- (xii) What is the key feature of the client centered therapy ?
- (a) Genuineness (b) Unconditional positive regard
(c) Empathy (d) All of the above
-